

към ръце протягат / и пак се не докосват! Искат и не могат...“ („Сенки“, 1906).

Това дава основания да забележим как *десетредовият плет* – в много по-голяма степен хипотеза, отколкото битова реалия в творбата – започва да се изпълва с несвойствени му значения: той е не само надмогваемата пространствена бариера, а бележи и означава разрива между *лудите-млади* и *глупите-стари*, а така също прокарва и *граница* между волята на сърцето („птичка дяволита“) и патриархалната воля.

През 1899 г. Яворов създава поемата, превърнала го в литературна личност – „Калиопа“. В нея синтетично се доуплъжняват и лаконизират нахвърляните в „Луди-млади“ и „Овчарска песен“ ситуации и образи. И непременно трябва да отбележим, че мотивите *граница* и *градина*, съществували неразчленимо в „Луди-млади“, както и в Ботевото „Ней“, тук вече се обособяват в отделни вариативни текстове. Обаче това, което придава уникалност на „Калиопа“ и което на практика неподозирано задава уникалността и на следващите текстове на Яворов, е хрумването за **вариативен** изказ, образ, текст. Подобно на „Луди-млади“ битовите прегради в „Калиопа“ означават както ограниченията в пространството, така и ограниченията на възрастта (старостта е ревнива, а младостта – неразумна), а така също и ограниченията, наложени от патриархалния морал. Щастливата инвенция за вариативни текстове, устремени да изразят априорно неизразимото³², се реализира най-вече чрез въведената в текста надредна изказова инстанция. Лирическият говорител в поемата, като че ли заел се да разгърне символичната тема *граница/бариера/предел* в потенциално безкраен ред нейни означаващи, внезапно сменящ изказната модалност, обгорявайки ту снизходително-шеговито, ту със сериозна дидактичност отделните ситуации, навсякъде в текста успява да съхрани своята вездесъща отстраненост. Той е наблюдателят, пристрастно коментиращ не любовта, а копнежа по нея, породен от издигнатата преграда. И именно в